

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/190/2022
Identifikačné číslo spisu:	8119210854
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8119210854.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W. Q., S. XXX, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Gumanom, Prešov, Hlavná 29, proti žalovaným 1/ MUDr. Q. S., V.-W., B. XXXX/XX, 2/ U. V., V. - W., R. XX, obom zastúpeným Mgr. X. V., V. - W., R. XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14C/25/2019, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. novembra 2021 sp. zn. 19Co/21/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 04 .decembra 2020, č.k. 14C/25/2019-305, zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti bližšie špecifikovanej vo výrokovej časti predmetného rozhodnutia a vyporiadal ho tak, že podiely žalovaných na tejto nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu, ktorý je povinný vyplatiť ako náhradu za spoluvlastnícke podiely žalovaných na tejto nehnuteľnosti, žalovanej 1/ sumu 791,80 eur a žalovanej 2/ sumu 638,64 eura (výrok I.). Zároveň protinávrh žalovaných zamietol (výrok II.) a o trovách konania rozhodol tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 23. novembra 2021, č.k. 19Co/21/2021-444, potvrdil uvedený rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku III. o trovách konania (výrok I.) a súčasne zrušil výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (výrok II.).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalované (ďalej aj „dovolateľky“) dňa 31. januára 2022 dovolanie, ktoré spísal a podpísal Mgr. X. V. (č. l. 462 a nasl. spisu).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací [§

35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“), po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť pre nesplnenie procesnej podmienky dovolacieho konania, ktorej nedostatok dovolací súd nemôže odstrániť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za nekoná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby aj podané dovolanie bolo spísané advokátom, t.j. osobou ktorá je zapísaná v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je verejne dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

7. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Avšak súd prvej inštancie v zmysle § 436 ods. 1 CSP prihliada na existenciu vady dovolania spočívajúcej v nedostatku zastúpenia dovolateľa advokátom len v prípade absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom. I. možno zhrnúť, že spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania, a preto jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. T. postup však neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (bližšie pozri uznesenie K. súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019, č. R 39/2020).

8. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu možno vyvodiť, že za dovolateľky dovolanie spísal a podpísal na základe plnomocenstiev (č.l. 465 až 467 spisu) Mgr. X. V., ktorý má právnické vzdelanie a zastupuje žalované od začiatku predmetného sporu v zmysle § 89 ods. 1 CSP. Zo súdneho spisu a ani zo zoznamu vedeného Slovenskou advokátskou komorou pritom nevyplýva skutočnosť, že by išlo o osobu vedenú ako advokát. Žiadne iné plnomocenstvo na zastupovanie dovolateľiek v dovolacom konaní udelené žalovanými advokátovi sa v súdnom spise nenachádza, a to aj napriek tomu, že dovolaním napadnutý rozsudok obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o lehote na podanie dovolania, jeho náležitostiach i potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP).

9. Súd prvej inštancie uznesením z 09. februára 2022, č.k. 14C/25/2019-487, vyzval dovolateľky, aby vady dovolania odstránili a predložili splnomocnenia udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, predložili dovolanie spísané splnomocneným advokátom a poučil ich o následkoch neodstránenia vád dovolania. Predmetné uznesenie bolo doručené žalovanej 1/ dňa 1. marca 2022 a žalovanej 2/ dňa 22. februára 2022. Proti tomuto uzneseniu podali žalované prostredníctvom zástupcu Mgr. X. V. sťažnosť, o ktorej súd prvej inštancie rozhodol uznesením z 18. júla 2022, č. k. 14C/25/2019-507, tak že sťažnosť žalovaných ako nedôvodnú zamietol. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04. augusta 2022. Dovolateľky však do dňa vydania tohto uznesenia nedoplnili podané dovolanie a nepreložili splnomocnenia na zastupovanie žalovaných advokátom v dovolacom konaní.

10. Dovolací súd zároveň upriamuje pozornosť dovolateľiek na skutočnosť, že výnimka formulovaná v ustanovení § 429 ods. 1 písm. a) CSP sa vzťahuje priamo na stranu sporu, resp. dovolateľa, u ktorého je s ohľadom na jeho právnické vzdelanie predpoklad, že si sám vie zabezpečiť kvalifikované podanie a nie na splnomocneného zástupcu v zmysle § 89 ods. 1 CSP v spojení s § 31 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ako sa mylne domnievajú žalované (ich zástupca). Teda pri fyzickej osobe je potrebné, aby podmienku vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa spĺňala priamo táto fyzická osoba, inak musí byť zastúpená advokátom (bližšie pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, pri § 429).

11. Vzhľadom k tomu, že dovolateľky nie sú v dovolacom konaní zastúpené tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 429 ods. 1 CSP a zároveň nejde o žiadny z prípadov, na ktorý sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP, hoci boli o povinnom zastúpení v dovolacom konaní súdmi nižšej inštancie riadne poučené, najvyšší súd ich dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

12. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.